

APUD

## SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

excerpta ex Commentario VOX URBIS veneunt, quae sequuntur:

### ARRAE GORGONIAE

==== MILESIA FABULA ===

JOACHIM ANTONELLI COSTAGGINI

VEN. LIBELL. 0.60

### EUPLIUS

ACTIO DRAMATICA =

= = = = JOANNIS

B. FRANCESIA =

LATINIS VERSIBUS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

= EDITIO ALTERA =

VEN. LIBELL. 1.00

QUAELIBET OPERA EDENDA SUSCIPIUNTUR

### SATURIO

COMOEDIA = = = =

= = = = JOANNIS

B. FRANCESIA =

VERSIBUS SENARIIS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

= EDITIO ALTERA =

VEN. LIBELL. 1.00

1766041

Ann. XV.

ROMAE, Mense Octobri MCMXII

Num. X.

# VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS EDITRIX ROMANA

Premium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum **6**

ubique extra Italiam: Lib. **9** (Doll. **1,80**; Sch. **7**; M. **7**; Rubl. **4**; Coron. **9**)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

AD SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA — Via delle Coppelle, 35 — ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud  
Gebethner et Wolf

apud  
"Kronika Rodzinna.."

IN ANGLIA apud  
Burns and Oates

IN CANADA apud  
Librairie Granger Frères

Varsaviae Polonorum  
Rakowskie Przedmiescie, 15

Varsaviae Polonorum  
Krakowskie Przedmiescie, 6.

London W. apud  
Montreal  
28, Orchard Street,  
1699, Rue Notre-Dame

# VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Usum latini sermonis per orbem universum tuetur ac fovet

*Itaque, latine omnino exarata, scripta edit, quae populos omnes aliquo modo attingant, a publica re ad bonas artes, a litteris ad historias, a philosophicis ad sociales quaestiones, a nunciis et significationibus ad simplices et facili stylo expressas descriptiones, narratiunculas, dramaticas actiones; ab antiquitatis scientia ad dialogos vitae argumenta maxime communia tractantes, unde colloquia latine inire alque alere detur; a doctorum virorum scriptis nondum vulgatis aut parum cognitis ad primas adolescentium exercitationes, quae incitamentum veluti in palaestra eorum conatibus conferant; a Pontificiis denique documentis praecipuis ad iuris regulas in S. Congregationibus inductas; haec omnia ut quisque vel ex dissitis regionibus, aut cultu, doctrina, animi proclivitate, artibus alter ab altero difformis per commentarium eundem explere desideria sua possit.*

PRETUM ANNUAE SUBNOTATIONIS EST:

In Italia libellarum 6;

ubique extra Italiam: Lib. 9 (Doll. 1,80; Sch. 7; M. 7; Rubl. 4; Coron. 9)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

ad Societatem Editricem Romanam

ROMA — VIA DELLE COPPELLE, 35 — ROMA

QUAE COMMENTARIUM POSSIDET NUNC ATQUE ADMINISTRAT.

Ann. XV.

ROMAE, Mense Octobri MCMXII

Num. X.

# VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS



## Rerum index:

De concordia Fidei cum Scientia.  
Selecta ex bibliothecis et archivis. Da origine Turcarum.  
Horae subsecivae. Columbus altero orbe divinato ad ignotas terras in navem ascendit.  
De poësi quae dicitur aulica.  
Iudus qui Italice dicitur: *La corsa nel sacco; seu «Cerfanti qui currere in sacculo inclusi».*  
Paroemiae sive Adagia. Utre terperi. — Domesticum thesaurum casuarii. — Mini istuc nec scribit, nec metitur.  
Vaticana muralis pictura Constantini Caesaris pugnam referens contra Maxentium ad Romanum.  
Ad sanitatem tuendam.  
Acta Pontificia. Sanctissimi Domini Nostri Pii PP. X Motu proprio de Catholicorum in exteriores regiones emigratione,

Ex Sacris Congregationibus Romanis sententiae novissimae selectae. Ex Congregatione Consistoriali. — Ex Congregatione de Propaganda Fide pro negotiis Ritus Orientalis. — Ex Congregatione de Religiosis. — Ex Congregatione Rituum.  
Diarium Vaticanicum. Coram SSmo. admissiones. — Pontificiae electiones. — Vita funeti viri clariores.  
Annales. — Libyene bellum. — Turcarum interna negotia. — Mauritanae res.  
Publici per orbem coetus legibus ferendis.  
Per orbem.  
Libri recens dono accepti.  
Aenigmata.  
Appendix; Ad Romanum.

## DE CONCORDIA FIDEI CUM SCIENTIA

Quaenam et quae controversiae circa Fidei scientiaeque concordiam hisce nostris diebus exortae fuerint, ex librorum copia de Fide scientiaque tractantium, qui in lucem prodiere, manifeste appareat. (1) Paucis abhinc diebus, Paulus Bourget in libro, cui titulus est: *Pages de critique et de doctrine*, merito asserebat « principia fundamentalia Fidei, cum scientiae principiis optime cohaerere ». Contra Paulum Bourget, Scipio Sighele insurgit atque fatetur mirandam esse huiusmodi assertionem, quum historia humana universa nonnisi de conflictibus inter utramque existentibus loquatur, quumque ipsem Ferdinandus Brunetière ad dubitantes animas sublevandas asseruerit « actum esse de scientia ».

Nobis consilium est, tres circa Fidei scientiaeque concordiam solvere quaestiones; videlicet:

- a) An Fides et scientia mutuo sibi contradicant.
- b) An Fides et scientia seiungenda sint.
- c) An in eadem intelligentia respectu eiusdem veritatis Fides et scientia amico possint foedare consociari.

\*\*

Modernistarum responsio ad primam quaestionem, scilicet « an Fides et scientia mutuo sibi contradicant » in propositione 65<sup>a</sup> syllabi Pii X continetur, et hujusmodi est: « Catholicismus hodiernus cum vera scientia componi nequit nisi transformetur in quemdam christianismum non dogmaticum, id est in protestantismum latum et liberale ».

Modernistarum sententia Cone. Vaticani (Sess. 3, c. 4, de Fide et ratione, Denz. 1645-46) doctrinae contradicit, quum Concilium affmet: « Verum etsi Fides

(1) Hinc libri: *Science et Religion; Science et foi; Scienza e fede; Confitto fra scienza e fede; Rapports entre la philosophie et la foi; Glaube und Wissen; Vom Wissen vor dem Glauben*, etc.

sit supra rationem nulla tamen unquam inter Fidem et rationem vera dissensio esse potest: quum idem Deus, qui mysteria revelat et Fidem infundit, animo humano rationis lumen indiderit: Deus autem negare seipsum non possit, nec verum vero unquam contradicere.... Abest ut Ecclesia humanarum artium et disciplinarum culturae obsistat... Nec sane ipsa vetat, ne huiusmodi disciplinae in suo quaeque ambitu propriis utantur principiis et propria methodo ». Rursus nimia asseritur facilitate confictus ille, quia:

a) Veritates Fidei ac veritates scientiae ad distinctum utique ordinem, non autem oppositum pertinent, quum primae mentis humanae capacitatem excedant; secundae eidem menti proportionentur.

b) Utraque veritas ab eodem fonte promanat; a Deo quidem supernaturali modo, idest per revelationem, homini loquente est veritas Fidei; a Deo autem naturaliter loquente per lumen naturale intellectus, est « veritas scientifica ».

c) Distinctus utique, non autem oppositus, est processus ad utramque veritatem pervenendi; ad veritatem siquidem Fidei supernaturali pervenitur auxilio, ad veritatem autem « scientificam » nonnisi naturali modo.

\*\*

Circa secundam quaestionem « an Fides et scientia seiungenda sint » affirmative respondendum esse censem Modernistae, immo irreverenter fatentur, « illogice (1) in Pii X Epistola *Pascendi* de hac sententia reprehendi... Modernistae enim hodiernae psychologiae plene consentientes aperte distinguunt scientiam a Fide... Fides enim id unice spectat, quod scientia *incognoscibile* sibi esse profitetur... Scientia versatur in phaenomenis, ubi nullus Fidei locus; Fides e contra versatur in divinis, quae scientia penitus ignorat ».

(1) *Programma del Mod. § 2, Scienza e Fede, Epistola « Pascendi »*,

## AD ROMAM

ACTIO DRAMATICA

versibus plautinis composita et in tres actus distributa.

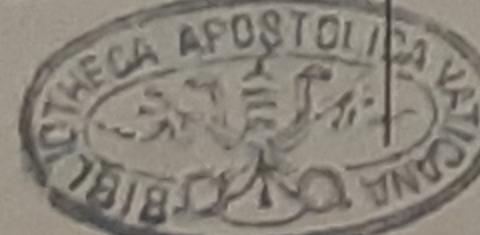
## PERSONAE DRAMATIS

MELCHIAS, *Pontifex maximus.*  
 CONSTANTINUS.  
 MAXENTIUS.  
 PUBLIUS, *Senator.*  
 SCIPIO, *Senator, sed christianus.*  
 MUTIUS, *Sacerdos.*  
 OCTAVIUS, *Puer captivus.*  
 CENTURIO.  
 VIGETIUS, *copiarum Maxentii dux.*  
 VITULUS  
 VELOX { *milites.*

*Senatores, Sacerdotes ethnici, Pueri captivi, Milites et Cives.*

## PROLOGUS. (1)

Quando imperabat gentibus Maxentius,  
 Habentes partem, dicitur quae occidua,  
 Iugum ferebant animis agerrimis.  
 Nil illo durius! Nil incommodius!  
 Enim christiani damnabantur bestiis,  
 Eorum sanguis volvebatur pulveri,  
 Occidebantur, tradebantur flumini!  
 Heic videbas virgines et viduas  
 Simul cum pueris matronas nobiles,  
 Trahi suppicio, modo turpissimo!  
 Iam putabantur surrexisse tempora  
 Quies imperium premeret Tiberius.  
 Adest at vigilans Melchias prae ceteris,  
 Suo praesagiens qui ingenio mala,  
 Suis ut opem opportunius conferat,  
 Per Urbem territam sanguine et angoribus,  
 Civibus anxius robur fert, auxilium,  
 Maxentii pravos vitans satellites.  
 Videtis augures ferentes infulas,  
 Et quod laudabat prisca gens mortalium.  
 Erat tunc temporis crimen, flagitium  
 Mos christianorum, magnae et formidini.  
 At nostra callent quae virtute tempora,  
 Quam sunt diversa! Possimus nos vivere  
 Pro voluptate, liberoque ingenio....  
 Incedit liber Christianorum Pontifex!  
 Oh! cara cunctis aetas digna laudibus!  
 Probatis ipsi meum vos consilium....  
 At subridetis.... Quid? Contrarium creditis?  
 Heri quod actum fiet eras, in posterum?



(1) Prologus erit ipse Octavius.

1)

Magnum paratur crimen in Pontificem,  
 In ius vocatur, plectitur suppicio!  
 Dum poena immerito paratur maxima,  
 Deus potens manu liberat Melchiadem,  
 Multos et liberat damnatos iuvenes;  
 Suae serenam pacem dat Ecclesiae.  
 Nam Constantinus, pollet qui potentia,  
 Adest Romae felix Victor cum copiis,  
 Et ille in flumen properat Maxentius,  
 Captus insidiis quas pararat aemulo.  
 Iuvat sed omne persequi curriculum,  
 Per quod lectores vult poeta ducre,  
 Ut res ad finem festino currat pede.  
 Valete, nostris qui favetis pueris.  
 Pacem ipsi vobis auspicantur alacres,  
 Et Illi Sancto Maximo Pontifici  
 Regit qui consilio, lustrat Ecclesiam.

## ACTUS I.

## SCENA I.

*Albescit. Scena est in foro, ubi Templum Martis adspicitur ad latus magno cum tripode.*

## QUATUOR CIVES.

(*progrediuntur inter se colloquentes.*)

1. Novi quid est Romae?
2. Nostri quod dicitur!
- Adest iam filii Constantini exercitus,  
 Subactis Gallis et ipsis Alpibus,  
 Ferox contendit Romam nunc citissime.  
 Et urbes obtinet, fundit et copias  
 Eum quas contra colligit Maxentius.
3. Habere copias dicunt exiguae...
1. Ut olim Gedeon paucorum strenuus  
 Dux, fregit hostes fortes et innumeros,  
 Idem de nupero Constantino dicitur.  
 Nam dicebantur urbes quae tutissimae,  
 Cadunt et ulro se committunt Caesari.
2. Ei Mediolanum cito pandit ostium,  
 Ei Brixia cineta arcibus fortissimis,  
 Eique frustra ipsa Verona restitit.  
 Enim velut flumen, ruptis marginibus,  
 Aquis exundat campos replet et sata,  
 Sic urget nostra Constantinus agmina.
3. Adhuc salutis est nobis securitas?

(*Ad proximum numerum.*)

L. B. FRANCESIA.

## SOCIETAS EDITRIX ROMANA

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

praeter **Officium nuntiorum et publicae rerum praedicationis, tum per Italiam omnem, tum apud exteris gentes**, quo facilius satisficeret pluribus et Diurnorum suorum, et VOCIS URBIS commentarii sociis et lectoribus requirentibus consultationes, consilia, explanationes, sollicitationes apud forenses aut civiles magistratus, aptum quoque recens instituit

## OFFICIUM CONSULTORUM ET PATROCINII,

quod eximiis iuris peritis concredidit.

Huiusmodi officii peculiare munus imprimis datum est, ea apud Curias quaslibet et publicas administrationes procurandi, quae in commodum Sacerdotum in eorumque iurium omnium tutelam cedere maxime possint, uti parochialium congruarum supplementa, cultualium expensarum solutionem, regalium placitorum expeditionem, redditum conversionem, potestatem hereditatum vel aliarum liberalitatum excipendarum, docendi facultatem, etc.

## PRO OMNIBUS

DILIGENTIA IN OPERE - TEMPERANTIA IN PRETIO

149907

APUD  
SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM  
ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

excerpta ex Commentario VOX URBIS veneunt, quae sequuntur:

## ARRAE GORGONIAE

==== MILESIA FABULA ===

JOACHIM ANTONELLI COSTAGGINI

VEN. LIBELL. 0.60

## EUPLIUS

ACTIO DRAMATICA

==== JOANNIS

B. FRANCESIA

LATINIS VERSIBUS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

==== EDITIO ALTERA

VEN. LIBELL. 1.00

## SATURIO

COMOEDIA

==== JOANNIS

B. FRANCESIA

VERSIBUS SENARIIS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

==== EDITIO ALTERA

VEN. LIBELL. 1.00

QUAELIBET OPERA EDENDA SUSCIPIUNTUR

Ann. XV. ROMAE, Mense Novembri MCMXII Num. XI.

# VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS EDITRIX ROMANA

Premium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum **6**

ubique extra Italiam: Lib. **9** (Doll. **1,80**; Sch. **7**; M. **7**; Rubl. **4**; Coron. **9**)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

AD SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA — Via delle Coppelle, 35 — ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud  
**Gebethner et Wolf**

Varsaviae Polonorum  
Rakowskie Przedmiescie, 15

IN ANGLIA

apud  
**Kronika Rodzinna**,  
London W.

Varsaviae Polonorum  
Krakowskie Przedmiescie, 6.  
28, Orchard Street.

IN CANADA

apud  
**Burns and Oates**,  
Montreal

Librairie Granger Frères  
1699, Rue Notre-Dame